

XI

BIJLAGE: NOTA VAN INSpraak

INSPRAAKVERSLAG PEILBESLUIT BOMMELERWAARD

Nr.	Registratie datum (zaaknr)	Persoonsgegevens	Peilgebied (locatie)	Peilvoorstel zp/wp (m NAP)	Zienswijze	Reactie Waterschap
01	12-01-2018 (2018004031)	Particulier1	BOM164 (Rampert/ Delwijsestraat e.o.)	+1.00/+0.90	<p>Verzoek: Het voorgestelde zomer- en winterpeil met resp. 20 cm en 10 cm te verlagen.</p> <p>Argumentatie: Voor de laag gelegen percelen is met name in natte periodes het zomer- en winterpeil te hoog en blijft het water in de greppels staan.</p>	<p>BOM164 is een groot peilgebied met hoge en lage delen. De gemiddelde drooglegging is met circa 90 cm goed en de gemiddelde doelrealisatie landbouw is ruim boven de 75%. Echter, de percelen van inspreker behoren tot het laagste deel binnen BOM164 en het waterschap begrijpt zodoende de wens voor een grotere lokale drooglegging. De mogelijkheden hiertoe zijn dan ook uitvoerig onderzocht tijdens het opstellen van het peilbesluit. Het winterpeil wordt met 10 cm verlaagd waardoor het land in het voorjaar sneller droogt. De belangrijke aanvoerfunctie van BOM164 staat een lager zomerpeil helaas in de weg. Het opvoergemaal de Rampert voorziet BOM164 van water. BOM164 voorziet vervolgens aanliggende peilgebieden zoals BOM164B en BOM165B. In die aanliggende gebieden kunnen we de aanwezige functies amper met voldoende water bedienen. Ook verder opsplitsen van het peilgebied is onderzocht en niet reëel gebleken. Echter, recente aanpassingen aan het watersysteem maken het mogelijk om de omgeving van Aalst op alternatieve wijze van water te voorzien. Dit heeft tot gevolg dat het zomerpeil minder hoog opgezet hoeft te worden om water aan te voeren. Het peil van +1.00 m NAP in BOM164 kan beter worden gehandhaafd ter hoogte van de lage percelen en daardoor zal ook in de zomer de drooglegging merkbaar groter zijn dan voorgaande jaren.</p> <p>Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.</p>
02	17-01-2018 (2018005995)	Particulier2	BOM164 (Rampert/ Delwijsestraat e.o.)	+1.00/+0.90	<p>Verzoek: Het zomerpeil op +0.90 m NAP en het winterpeil op +0.80 m NAP vast te stellen of het peilgebied verder op te splitsen.</p> <p>Argumentatie: Maaiveldhoogte omgeving Rampert op veel plaatsen slechts +1,30 m NAP waardoor geen goede afwatering en te weinig draagkracht in voor- en najaar.</p>	<p>Zie reactie zienswijze 01</p> <p>Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.</p>
03	18-01-2018 (2018006628)	Particulier3	BOM164 (Rampert/ Delwijsestraat e.o.)	+1.00/+0.90	<p>Verzoek: Het zomerpeil met 15 cm te verlagen.</p> <p>Argumentatie:</p>	<p>Zie reactie zienswijze 01</p> <p>Voorstel:</p>

					Het zomerpeil staat circa 20 cm te hoog zodat water in de greppels blijft staan en schade ontstaat aan de gewassen.	Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.
04	19-01-2018 (2018001126)	Particulier4	BOM166D (Maas- Waalweg/ Capreton)	+0.35/+0.15	Verzoek: Onderbemaalingswal verhogen. Argumentatie: Peilverlaging van 5 cm in de winter en de zomer is oké, maar zonder vergoeding willen wij niet dienen als retentie.	Tijdens de laatste ruilverkaveling is besloten een onderbemaalingspomp in eigendom van het waterschap te plaatsen aan de Maas-Waalweg om het laaggelegen gebied van o.a. inspreker beter te ontwateren. De pomp garandeert een betere drooglegging onder normale weersomstandigheden en geeft de perceelegenaren in die zin een bevoorrechte positie. De kerende hoogte van de constructie waarop de pomp is bevestigd zit 10 cm onder het maaiveld. In extreme gevallen, dat het waterpeil buiten het gebied circa 30 cm is gestegen, loopt de kerende constructie over. Het is echter niet meer dan redelijk, dat het peilgebied bij extreme weersomstandigheden mee kan bergen, zoals ook voor de ruilverkaveling het geval was. Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.
05	19-01-2018 (2018007126)	Particulier5	BOM135 (Broekseweg/ Parallelweg)	+1.30/+1.05	Verzoek: Het peil verlagen met 5 cm. Argumentatie: Een droge bodem heeft meer structuur en houdt meststoffen beter vast. Een peilverlaging van 5 cm om het land beter te kunnen bewerken.	De aanwezigheid van weidevogelgebied in BOM135 staat in dit geval een peilverlaging in de weg. Bij het opstellen van het peilbesluit lukt het vaak niet om de optimale peilcondities voor weidevogels te realiseren, gezien de onderliggende landbouwfunctie. Daarom wordt in zo'n situatie het peil weliswaar afgestemd op de aanwezige hoofdfunctie (landbouw, natuur) maar geldt daarbij een standstill-beginsel om de situatie van de 'ondergeschikte' functie (weidevogelgebied) niet te laten verslechteren. Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.
06	23-01-2018 (2018008254)	Particulier6	BOM164 (Rampert/ Delwijsestraat e.o.)	+1.00/+0.90	Verzoek: Het zomer- en winterpeil met 20 cm te verlagen. Argumentatie: Het water loopt 's zomers uit de sloot in de greppel. Er wordt teveel geluisterd naar natuur en boeren komen er achteraan.	Zie reactie zienswijze 01 De natuur heeft ontegenzeggelijk meer aandacht gekregen de afgelopen decennia, maar het waterschap maakt bij het opstellen van een peilbesluit een integrale afweging op basis van de aanwezige functies landbouw, natuur en stedelijk gebied. Natuur weegt daarbij niet zwaarder dan landbouw of stedelijk gebied. Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.
07	23-01-2018	Particulier7	BOM166D	+0.35/+0.15	Verzoek:	Zie reactie zienswijze 04

	(2018008272)		(Maas-Waalweg/ Capreton)		Onderbemaalingswal verhogen. Argumentatie: Peilverlaging van 5 cm in de winter en de zomer is oké, maar zonder vergoeding willen wij niet dienen als retentie.	Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.
08	23-01-2018 (2018008273)	Particulier9	BOM185 (Bern)	+1.55/+1.35	Verzoek: De termen voor binnendijkse dijkringen Alem, Bern en Heerewaarden ‘niet peilplichtig’ te vervangen door ‘inspanningsplicht’. Argumentatie: De waterwet geeft wel degelijk recht op een peilbesluit. De kaart in de provinciale waterverordening gaat uit van een globale indicatie van het te bemalen gebied. Daarnaast geldt voor Bern een inspanningsplicht tot peilhandhaving op basis van de wet “tot het verleggen van de uitmonding der rivier de Maas” uit 1883.	De Waterwet geeft geen recht op een peilbesluit. Dit is afhankelijk van de aanwijzing door de provincie op grond van artikel 5.2, lid 3 Waterwet. Deze aanwijzing heeft plaatsgevonden op grond van artikel 4.5 van de Waterverordening Waterschap Rivierenland en de bijbehorende kaart. Deze kaart kent een globale begrenzing. De exacte begrenzing zal door het waterschap bij de vaststelling van het peilbesluit worden bepaald. Peilgebied BOM185, de polder van Bern, valt duidelijk buiten de gebieden die peilbesluitplichtig zijn. Hier gelden dus streefpeilen. Reden hiervoor is de beperkte mogelijkheid tot wateraanvoer. Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.
09	23-01-2018 (2018008516)	Particulier10	BOM170C (Gameren tussendijks) BOM167 (Middelkampse weg/ Ouwelsestraat e.o.) BOM170B (Middelkampse weg/ Nieuwstraat e.o.) BOM185 (Bern)	Max. +1.75 +0.90/+0.60 +0.80/+0.60 +1.55/+1.35	Verzoek: <ol style="list-style-type: none">1. De tekst in de toelichting en de factsheets aanpassen op foutieve uitgangspunten aangaande de functies natuur en landbouw in BOM170C. Tevens geen flexibel peilbeheer, maar instellen van een streefpeil in BOM170C dat geschikt is voor landbouw, te weten +1.65 m NAP in de zomer en +1.55 m NAP in de winter.2. De factsheets van de vier gebieden aanpassen voor wat betreft bodemtype, functie en doelrealisatie landbouw, gebiedskenmerken etcetera.3. Inspreker maakt bezwaar tegen de verwijzing naar NVO's in de factsheet BOM170B.4. Inspreker verwacht dat het waterschap erop toeziet dat bij stedelijke projecten voldoende ruimte wordt gemaakt voor water en dit niet in een latere fase wordt afgewenteld op de boer.5. De termen voor binnendijkse dijkringen Alem, Bern en Heerewaarden ‘niet peilplichtig’ te vervangen door ‘inspanningsplicht’.6. De mogelijkheid voor klimaat flexibiliteit op te nemen ten dienste van de landbouw.7. Samen met collega melkveehouder met het waterschap in gesprek over de plaatsing van een flexibel schot/duiker met een vlot en klep in de A-watgang bij een lager gedeelte in de polder van Bern op kosten	Ad 1. Het tussendijkse gebied bij Gameren valt buiten de landgebruikkaart LGN7 die als uitgangspunt is genomen voor dit onderzoek. Daardoor is op basis van de natuurdoelen ten onrechte aangenomen dat er in dit gebied uitsluitend sprake is van natuurontwikkeling. Bij nader inzien is er landbouw, natuur en stedelijk gebied aanwezig en zal hier qua peil rekening mee gehouden moeten worden. Overigens is het GNN weliswaar niet van toepassing op de percelen van inspreker, maar wel degelijk van toepassing op andere percelen in dit peilvak. In BOM170C is bij gebrek aan aanvoermogelijkheden slechts beperkt peilbeheer mogelijk. Het peil is sterk afhankelijk van fluctuaties op de rivier. Bij hoog water op de rivier wordt overtollig kwelwater afgevoerd en bij laag water op de rivier zal het peil in het gebied uitzakken. De aanwezige graspercelen van inspreker liggen met een maaiveldhoogte van +2.80 tot +3.20 m NAP ruim boven het maximale peil van +1.75 m NAP. Daarmee beschikken deze graspercelen over een riante drooglegging. Heroverweging van de peilen op basis van de werkelijk aanwezige functies leidt dan ook niet tot een wijziging van het peilvoorstel. Een verlaging van het maximale peil is vanuit de overige functies namelijk niet gewenst en zal bovendien leiden tot ongewenste toename aan kwel bij hoog water op de rivier. Ad 2. De meest recente basisgegevens zijn als uitgangspunt genomen voor dit onderzoek. Ook een sterk verbeterd grondwatermodel ligt ten grondslag aan de berekening van de doelrealisaties. Het waterschap onderkent dat op basis van

				<p>van het waterschap.</p> <p>8. De actuele peilgegevens versus streefpeilen realtime openbaar te maken via de website, bijvoorbeeld voorzien van een alert systeem.</p> <p>9. De levering van een agrarisch streefpeil.</p> <p>Argumentatie: Ad 1. De percelen van inspreker in het tussendijkse gebied hebben de functie landbouwgrond en niet natuur. De natuurbeheerplannen van de provincie worden onjuist gebruikt. De opmerking GNN (Gelders Natuur Netwerk) in de factsheet is niet correct en is niet van toepassing op percelen van inspreker. Ad 2. Inspreker heeft geen informatie gevonden die een wijziging van bodemtype t.o.v. het in het vigerende peilbesluit vermelde bodemtype (kleigrond) rechtvaardigen. Ook wordt te weinig rekening gehouden met de functie landbouw en is inspreker van mening dat de gegevens uit de factsheets van 2008 beter zijn dan de nieuwe factsheets en zodoende overgenomen moeten worden. Ad 3. Inspreker geeft aan dat er geen NVO's in dit gebied liggen en deze bovendien ongewenst zijn vanwege de afname van landbouwgrond door de aanleg van NVO's. Ook staan NVO's de drinkwatervoorziening voor het vee in de weg en bestaat een grotere kans op leverbot en salmonella. Dit zal vervolgens leiden tot slechtere waterkwaliteit als gevolg van toename aan medicatie tegen leverbot. Ad 4. Inspreker heeft waargenomen dat bij nieuwbouwprojecten in BOM170B geen rekening wordt gehouden met beschermingszones van watergangen en ook bij de inrichting van sportvelden geen rekening wordt gehouden met de onderhoudsplicht die verbonden is aan een watergang. Ad 5. De waterwet geeft wel degelijk recht op een peilbesluit. De kaart in de provinciale waterverordening gaat uit van een globale indicatie van het te bemalen gebied. Daarnaast geldt voor Bern een inspanningsplicht tot peilhandhaving op basis van de wet "tot het verleggen van de uitmonding der rivier de Maas" uit 1883. Ad 6. Inspreker is van mening dat het waterschap te weinig rekening houdt met klimaatverandering en moet jaarlijks verzoeken om het zomerpeil voortijdig te starten omdat weidegang steeds vroeger mogelijk is. Ad 7. Inspreker geeft aan dat een lager gelegen perceel te nat wordt en de koeien op de hoger gelegen percelen geen water hebben binnen het huidige systeem. Inspreker vermoedt dat financiële reserves hiertoe aanwezig zijn bij het waterschap als gevolg van de overname van gemaal Bern van RWS.</p>	<p>regionale kaarten niet kan worden uitgesloten dat er lokale afwijkingen bestaan, zoals een ander bodemtype. Het ligt echter niet voor de hand om terug te vallen op de door inspreker aangegeven verouderde factsheets.</p> <p>Ad 3. De verwijzing NVO's in de factsheet van BOM170B heeft uitsluitend betrekking op de gerealiseerde natuurvriendelijke oevers langs de vijver aan de Brouwershof te Gameren. De verwijzing heeft dus geen betrekking op de percelen van inspreker.</p> <p>Ad 4. Dit verzoek heeft geen betrekking op het ontwerp-peilbesluit. Echter, inspreker mag van het waterschap verwachten dat zij haar taken goed uitvoert. Het waterschap heeft als taak om ruimte voor water te behouden en beheer en onderhoud aan de watergangen te borgen.</p> <p>Ad 5. Zie zienswijze 08.</p> <p>Ad 6. Bij het tijdstip van omschakeling van winter- naar zomerpeil houdt het waterschap rekening met de meteorologische omstandigheden. Op deze wijze anticipeert het waterschap op eventuele klimaatverandering.</p> <p>Ad 7. Het waterschap staat altijd open voor een gesprek. Echter, de doelrealisatie landbouw in BOM185 is hoger dan 75% en geeft geen aanleiding voor het nemen van maatregelen. De kosten voor de aanleg van een extra stuw ten behoeve van veedrenking wegen niet op tegen de baten. Bovendien streeft het waterschap naar een robuust watersysteem en is versnippering van peilgebieden onwenselijk. De overige argumentatie aangaande de wet uit 1883 is niet relevant voor het peilvoorstel.</p> <p>Ad 8. Het online publiceren van meetdata is inderdaad technisch mogelijk en het waterschap is deze techniek momenteel aan het implementeren.</p> <p>Ad 9. Het waterschap maakt bij het opstellen van een peilbesluit een integrale afweging op basis van de aanwezige functies landbouw, natuur en stedelijk gebied. De ene functie weegt daarbij niet zwaarder dan de andere. Op grond van art. 1 Eerste Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) kan het waterschap beperkingen aanbrengen ten aanzien van het recht op ongestoord genot van eigendom. De beperkingen in het gebruik die voortvloeien uit het bepalen van het streefpeil zijn gesteld in het algemeen belang. Bij het bepalen van de streefwaterpeilen moet het waterschap met meerdere belangen rekening houden.</p> <p>Voorstel: De toelichting op het ontwerp-peilbesluit op basis van deze zienswijze aanpassen. Voor BOM170C zal de tekst in de toelichting op het peilbesluit worden gecorrigeerd en verduidelijkt voor wat betreft verkeerde uitgangspunten aangaande de aanwezige functies.</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>Inspreker geeft aan dat ingezetenen recht hebben op gratis bemaling, gratis onderhoud van watergangen en een gratis pont op basis van genoemde wet.</p> <p>Ad 8. Inspreker geeft aan dat het waterschap een moderne organisatie is die de peilen geautomatiseerd monitort.</p> <p>Ad 9. Inspreker is van mening dat nadelige peilen of geen peilbeheer grote nadelige gevolgen heeft en in strijd is met het EVRM eigendomsrecht.</p>	
10	25-01-2018 (2018009465)	Particulier11	BOM185 (Bern)	+1.55/+1.35	<p>Verzoek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De termen voor binnendijkse dijkringen Alem, Bern en Heerewaarden ‘niet peilplichtig’ te vervangen door ‘inspanningsplicht’. 2. De gebiedskenmerken uit de factsheet van het actuele peilbesluit over te nemen in de factsheet voor de periode vanaf 2018. <p>Argumentatie:</p> <p>Ad 1. De waterwet geeft wel degelijk recht op een peilbesluit. De kaart in de provinciale waterverordening gaat uit van een globale indicatie van het te bemalen gebied. Daarnaast geldt voor Bern een inspanningsplicht tot peilhandhaving op basis van de wet “tot het verleggen van de uitmonding der rivier de Maas” uit 1883.</p> <p>Ad 2. Inspreker geeft aan dat o.a. gebiedsoppervlakte, percentage landbouw en peilmarges niet kloppen.</p>	<p>Ad 1. Zie zienswijze 08</p> <p>Ad 2. Zie zienswijze 09 Ad 2.</p> <p>Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.</p>
11	25-01-2018 (2018009466)	Particulier12	BOM170C (Gameren tussendijks)	Max. +1.75	<p>Verzoek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst en factsheets aanpassen op foutieve uitgangspunten aangaande de functies natuur en landbouw in BOM170C. Tevens instellen van een streefpeil in BOM170C dat geschikt is voor landbouw, te weten +1.65 m NAP in de zomer en +1.55 m NAP in de winter. 2. De factsheets aanpassen naar het in het vigerende peilbesluit vermelde bodemtype (kleigrond). <p>Argumentatie:</p> <p>Ad 1. De percelen van inspreker in het tussendijkse gebied hebben de functie landbouwgrond en niet natuur.</p> <p>Ad 2. Inspreker heeft geen informatie gevonden die een wijziging van bodemtype rechtvaardigen.</p>	<p>Zie zienswijze 9 Ad 1. en Ad 2.</p> <p>Voorstel: De toelichting op het ontwerp-peilbesluit op basis van deze zienswijze aanpassen. Voor BOM170C zal de tekst in de toelichting op het peilbesluit worden gecorrigeerd en verduidelijkt voor wat betreft verkeerde uitgangspunten aangaande de aanwezige functies.</p>
12	25-01-2018 (2018009469)	Particulier13	BOM170C (Gameren tussendijks)	Max. +1.75	<p>Verzoek: Zie zienswijze 09</p> <p>10. Nadere informatie te ontvangen onder welke condities het</p>	<p>Zie zienswijze 09</p> <p>Ad 10. Dit verzoek heeft geen betrekking op het ontwerp-peilbesluit. In het algemeen kan gesteld worden dat de overname</p>

			<p>BOM167 (Middelkampse weg/ Ouwelsestraat e.o.)</p> <p>BOM170B (Middelkampse weg/ Nieuwstraat e.o.)</p> <p>BOM185 (Bern)</p>	<p>+0.90/+0.60</p> <p>+0.80/+0.60</p> <p>+1.55/+1.35</p>	<p>waterschap het Bernse gemaal en dergelijke destijds heeft overgenomen.</p> <p>Argumentatie: Zie zienswijze 09 Ad 10. Inspreker vermoed dat er financiële reserves zijn bij het waterschap door overname van het gemaal Bern van RWS.</p> <p>Inspreker geeft aan zich het recht voor te behouden om pro forma aanvullingen op deze zienswijze te doen.</p>	<p>van een gemaal nooit zal leiden tot financiële reserves, anders dan een eventuele tegemoetkoming in de kosten voor het toekomstige beheer en onderhoud van het gemaal zelf.</p> <p>Inspreker heeft buiten de periode van inspraak geen recht op het doen van pro forma aanvullingen op deze zienswijze.</p> <p>Voorstel: De toelichting op het ontwerp-peilbesluit op basis van deze zienswijze aanpassen. Voor BOM170C zal de tekst in de toelichting op het peilbesluit worden gecorrigeerd en verduidelijkt voor wat betreft verkeerde uitgangspunten aangaande de aanwezige functies.</p>
13	29-01-2018 (2018010661)	Particulier14	BOM164 (Kleinstraat/ Middelstraat)	+1.00/+0.90	<p>Verzoek: Geen verzoek, vermoedelijk wens tot lager peil.</p> <p>Argumentatie: Inspreker geeft aan dat de kleigrond een afslibbaarheid heeft van boven de 85%. Wateroverlast in natte perioden, het water zakt moeilijk weg en een lage grondwaterstand is essentieel voor de teelt van inspreker.</p>	<p>Deze zienswijze is niet binnen de periode van terinzagelegging ingediend, maar zal ambtshalve toch worden behandeld. De door inspreker genoemde kadastrale percelen liggen in peilvak BOM164 en niet in BOM166A zoals op het zienswijze formulier is aangegeven. Zodoende is de reactie op zienswijze 01 ook relevant voor deze zienswijze. Daarbij wordt opgemerkt dat de percelen van inspreker met een maaiveldhoogte van +1.80 tot +2.00 m NAP niet behoren tot de lagere delen binnen peilvak BOM164. De doelrealisatie landbouw is ter hoogte van deze percelen ruim boven de 80% en zal door het 10 centimeter lagere winterpeil uit het peilvoorstel nog hoger uitvallen.</p> <p>Voorstel: Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit.</p>